

Očkovanie zachraňuje životy
Vaccination Saves Lives

Dokonca
aj keď ste
zaočkovaný jednou
alebo dvoma
dávkami, musíte
naďalej dodržiavať
ďalšie ochranné
pokyny, ako je to
vyžadované

COVID-19 vakcinácia

Sprievodca pre dospelých

Revidované v Máji 2021-Slovak

GIG
CYMRU
NHS
WALES

DIOGELU CYMRU
KEEP WALES SAFE

Obsah

	Čo je COVID-19 alebo koronavírus?	3
	Prečo by som mal dostať vakcínu proti COVID-19?	3
	Sú vakcíny bezpečné?	4
	Môžeme dôverovať vakcínam, ktoré boli vyvinuté tak rýchlo?	5
	Ochráni ma vakcína?	5
	Mám nárok na očkovaciu látku proti ochoreniu na COVID-19?	6
	Som tehotná, môžem dostať vakcínu?	6
	Môžem dostať vakcínu, ak dojčím?	7
	Ovplyvní vakcína moju plodnosť?	7
	Kto nemôže dostať vakcínu?	7
	Má očkovacia látka vedľajšie účinky?	8
	Môžem z vakcíny dostať ochorenie COVID-19?	10
	Čo musím urobiť?	10
	Čo mám robiť, ak sa v deň môjho ďalšieho očkovania necítim dobre?	10
	Musím sa aj naďalej riadiť pokynmi, ak som dostal vakcínu?	11
	Ďalšie informácie	12

Čo je COVID-19 alebo koronavírus?

Ochorenie na COVID-19 je spôsobené novým koronavírusom SARS-CoV-2. Prvýkrát bolo identifikované koncom roka 2019. Je veľmi infekčné a môže viesť k závažnému respiračnému ochoreniu. Mnohí infikovaní ľudia nemusia mať žiadne príznaky alebo majú len mierne príznaky. Tie zvyčajne začínajú kašľom, horúčkou, bolesťou hlavy a stratou chuti alebo čuchu.

Niektorí ľudia sa budú cítiť veľmi unavení, majú bolestivé svalstvo, bolesť hrdla, hnačku, vracanie, horúčku alebo sú zmätení. Malý počet ľudí potom naďalej má vážne ochorenie, ktoré si môže vyžadovať hospitalizáciu alebo prijatie na intenzívnu starostlivosť.

Celkovo na COVID-19 zomrie takmer 1 zo 100 infikovaných ľudí. Závažné ochorenie je zriedkavé u detí, ale vekom sa riziko zvyšuje. Napríklad priemerné riziko úmrtia na COVID-19 u niekoho vo veku 40 - 49 rokov je trikrát vyššie ako u niekoho vo vekovej skupine 30 - 39 rokov a 12-krát vyššie ako u niekoho vo vekovej skupine 20 - 29 rokov. Neexistuje liek na COVID-19, hoci niektoré liečby znižujú riziko komplikácií.

Prečo by som mal dostať vakcínu proti COVID-19?

Zdravým dospelým hrozí riziko komplikácií spôsobených ochorením na COVID-19 a riziko je vyššie u starších dospelých alebo u dospelých s určitými zdravotnými problémami. Približne u 15% mladších dospelých vrátane dospelých vo veku 20 rokov sa objavia príznaky, ktoré môžu trvať mesiace po infikovaní („dlhodobý COVID“). Vakcína proti ochoreniu na COVID-19 chráni väčšinu ľudí pred vážnymi komplikáciami spôsobenými ochorením na COVID-19.

Všetci chceme, aby sa život opäť rozbehol a vakcinačný program je k tomu veľkým krokom. **Veľa ľudí vo Walese to tiež uznáva - prieskum v roku 2021 ukázal, že približne 80 % mladších dospelých uviedlo, že sa dajú zaočkovať.**

Príjem vakcíny v prvej časti vakcinačného programu bol veľmi vysoký.

Ak chcete v budúcnosti vycestovať do zahraničia, niektoré krajiny vás môžu požiadať, aby ste preukázali, že ste boli očkovaní. V niektorých iných krajinách je miera ochorenia na COVID-19 vyššia.

Vakcíny nám ponúkajú nádej mať pandémiu pod kontrolou, ale potrebujeme čo najviac ľudí, aby sa zaočkovali, aby to čo najlepšie fungovalo. Každá vakcinácia sa počíta, vrátane vašej.

Očkovanie je rýchle, jednoduché a bezpečné

SÚ vakcíny bezpečné?

Vo Veľkej Británii sa použije niekoľko rôznych typov vakcín proti ochoreniu na COVID-19. Každá vakcína bola testovaná u desiatok tisíc ľudí v niekoľkých rôznych krajinách. Ich bezpečnosť a účinnosť bola starostlivo posúdená Regulačnou agentúrou pre lieky a zdravotnícke výrobky (MHRA) pred tým, než bolo ich používanie povolené.

V Spojenom kráľovstve bolo zaočkovaných viac ako 34 miliónov ľudí, čo už zabránilo mnohým prípadom a viac ako desiatkám úmrtiam na COVID-19. MHRA priebežne skúma bezpečnosť očkovacích látok, ktoré sa používajú, na základe všetkých vedľajších účinkov hlásených zdravotníckymi pracovníkmi a verejnosťou.

Nedávno sa objavili správy o mimoriadne zriedkavom stave zahŕňajúcom krvné zrazeniny a nezvyčajné krvácanie po očkovaní očkovacou látkou AstraZeneca, ktorá sa starostlivo skúma. Z dôvodu vysokého rizika komplikácií a úmrtia na COVID-19 MHRA, Svetová zdravotnícka organizácia a Európska lieková agentúra dospeli k záveru, že bilancia rizika a prínosu je vo veľkej miere v prospech očkovania.

Ďalšie informácie o prínosoch a rizikách očkovania proti ochoreniu na COVID-19 a krvných zrazenin nájdete na: phw.nhs.wales/patientinfo.

Môžeme veriť vakcínam, ktoré boli vyvinuté tak rýchlo?

Výskum a klinické štúdiá potrebné na to, aby sa zabezpečilo, že očkovaacia látka funguje a je bezpečná, si vyžaduje čas, **ale veľa času sa vyžaduje získanie finančných prostriedkov a schválenie výskumu.** Proces pomohol urýchliť niekoľko vecí:

- Vláda Spojeného kráľovstva financovala vývoj klinických štúdií vakcíny proti ochoreniu na COVID-19, aby ich rýchlo uviedla do chodu
- MHRA zrýchlila proces schvaľovania – veci ako administratívna záťaž, ktorá kedysi trvala mesiace, teraz trvá dni
- Rôzne časti štúdií prebiehajú súčasne
- Nová technológia pomohla rýchlo vytvoriť veľa vakcín

Stále sa robilo všetko pre to, aby vakcíny fungovali a boli bezpečné. Po tom, ako sa vakcína začne používať, MHRA pokračuje v skúmaní jej bezpečnosti a skúma všetky hlásené nežiaduce účinky.

Ochráni ma vakcína?

Všetky schválené vakcíny sú mimoriadne účinné pri ochrane ľudí pred vážnym ochorením na COVID-19. Štúdie preukázali vysokú úroveň krátkodobej ochrany, ktorá sa vyvíja dva až tri týždne po jednorazovej dávke očkovaacej látky, ale pre väčšinu očkovaacích látok je potrebná druhá dávka na dlhodobú ochranu. Rovnako ako všetky lieky, žiadna vakcína nie je 100% účinná - niektorí ľudia môžu stále dostať COVID-19 napriek očkovaniu, ale to by malo byť menej závažné.

Mám nárok na očkovaciu látku proti ochoreniu COVID-19?

Teraz, keď bola vakcína ponúknutá prvej skupine a osobám starším ako 50 rokov, JCVI odporučil, aby sa všetkým dospelým vo veku 18 až 49 rokov ďalej ponúkla očkovacia látka, a to vo vekových skupinách:

- **40-49 rokov**
- **30-39 rokov**
- **18-29 rokov (vo veku 18 rokov v deň očkovania)**

Keď príde čas, aby ste dostali očkovaciu látku, budete kontaktovaní.

Som tehotná, môžem mať vakcínu?

Áno, ak ste tehotná, mali by ste zvážiť očkovanie. Odporúčame vám prečítať si pomoc pri rozhodovaní Kráľovského kolégia pôrodníkov a gynekológov na: www.rcog.org.uk/covid-vaccine pred účasťou na očkovaní. Informácie v tejto pomoci vám môžu pomôcť si vytvoriť informované rozhodnutie. Ak máte akékoľvek ďalšie otázky, obráťte sa na svoju pôrodnú asistentku alebo praktického lekára.

Vieme, že mnohé vakcíny sa môžu podávať bezpečne počas tehotenstva, ale vakcíny proti ochoreniu na COVID-19 neboli testované počas tehotenstva. V USA bolo viac ako 90 000 tehotných žien očkovaných vakcínami Pfizer a Moderna bez zistených bezpečnostných problémov. Tieto vakcíny sa preto uprednostňujú u tehotných žien.

K dispozícii je tiež samostatná písomná informácia pre používateľov: **Očkovanie proti ochoreniu na COVID-19: príručka pre všetky ženy, ktoré plánujú otehotnieť, sú tehotné alebo dojčia.**

Po očkovaní proti ochoreniu na COVID-19 sa nemusíte vyhýbať otehotneniu.

Môžem mať vakcínu, ak dojčím?

Výhody dojčenia sú dobre známe a vakcíny proti COVID-19 nie sú známe ako rizikové počas dojčenia. Svetová zdravotnícka organizácia (WHO) a JCVI odporučili podávanie vakcíny dojčiacim ženám. Nemáme však veľa bezpečnostných údajov o používaní očkovacích látok proti ochoreniu na COVID-19 počas dojčenia. Ak dojčíte alebo plánujete dojčiť, **môžete** pokračovať v dojčení po očkovaní.

Ovplyvní vakcína moju plodnosť?

Nie, neexistujú žiadne dôkazy, ktoré by naznačovali, že vakcíny proti ochoreniu na COVID-19 ovplyvnia plodnosť.

Kto nemôže mať vakcínu?

Veľmi malý počet ľudí nemôže mať niektoré vakcíny proti ochoreniu na COVID-19. Patria sem ľudia, ktorí mali závažnú alergickú reakciu na akúkoľvek zložku v očkovacej látke alebo na predchádzajúcu dávku tej istej vakcíny, alebo ktorí majú určité zriedkavé poruchy krvi. Týmto ľuďom môže byť ponúknutá alternatívna očkovacia látka.

Ak sa momentálne necítite dobre a máte horúčku alebo za posledných 28 dní ste mali pozitívny test na COVID-19, mali by ste sa objednať na očkovanie na neskôr.

Má očkovacia látka vedľajšie účinky?

Tak ako všetky lieky, aj očkovacie látky môžu spôsobovať vedľajšie účinky. Je to preto, že vakcíny fungujú tak, že spúšťajú reakciu vo vašom imunitnom systéme. Väčšina z nich je mierna a trvá len niekoľko dní a nie každý ich dostane.

Aj keď máte príznaky po prvej dávke, stále by ste mali mať druhú dávku.

Veľmi časté vedľajšie účinky v prvý alebo druhý deň zahŕňajú:

- niekoľko dní po podaní vakcíny bolestivý, ťažký pocit a citlivosť v ramene v mieste vpichu injekcie;
- pocit únavy;
- bolesť hlavy;
- celkové bolesti, triaška alebo príznaky podobné chrípke.

Mierna horúčka sa môže vyskytnúť dva až tri dni po očkovaní, ale vysoká teplota je nezvyčajná a môže naznačovať, že máte COVID-19 alebo inú infekciu. Môžete užívať paracetamol (postupujte podľa pokynov o dávkovaní a intervaloch v balení) a odpočívať, aby ste sa cítili lepšie. Neužite viac, ako je odporúčaná dávka.

Menej častým vedľajším účinkom sú opuchnuté žľazy v podpazuší alebo na krku na rovnakej strane, ako ste mali očkovanie. Môže to trvať asi 10 dní, ale ak to trvá dlhšie, porozprávajte sa so svojím lekárom.

Časté vedľajšie účinky po očkovaní zvyčajne trvajú menej ako týždeň. Ak sa zdá, že vaše príznaky sa zhoršujú alebo máte obavy, pozrite sa na: **111.wales.nhs.uk** online a v prípade potreby zavolajte na NHS 111 Wales **111** alebo vášmu všeobecnému lekárovi. Ak 111 nie je vo vašej oblasti k dispozícii, zavolajte na **0845 46 47**. Hovory na NHS 111 Wales sú bezplatné na pevné linky a na mobilné telefónne čísla. Hovory na 0845 46 47 stoja 2p za minútu plus obvyklý poplatok poskytovateľa telefónnych služieb za prístupenie.

Ak sa u vás vyskytne niektorý z nasledujúcich príznakov približne 4 dni až štyri týždne po očkovaní, mali by ste urýchlene vyhľadať lekársku pomoc.

- ◆ Nová silná bolesť hlavy, na ktorú nepomáhajú bežné lieky proti bolesti alebo sa zhoršuje
- ◆ Nezvyčajná bolesť hlavy, ktorá sa zdá byť horšia pri ľahnutí alebo pri predklone, alebo môže byť sprevádzaná:
  - Rozmazaným videním, nevoľnosťou a vracaním
  - Ťažkosťami s rečou
  - Slabosťou, ospalosťou alebo záchvatmi
- ◆ Novými, nevysvetliteľnými podliatinami alebo krvácaním
- ◆ Dýchavičnosťou, bolesťou na hrudníku, opuchom nôh alebo pretrvávajúcou bolesťou brucha

Ak ste po prvom očkovaní mali niektorý z vyššie uvedených príznakov, poraďte sa so svojím lekárom alebo špecialistom skôr, ako dostanete druhú dávku.

Ak sa budete radiť s lekárom alebo zdravotnou sestrou, uistite sa, že ste im povedali o očkovaní (ak je to možné, ukážte im vakcinačný preukaz), aby vás mohli správne posúdiť.

Akékoľvek vedľajšie účinky môžete nahlásiť aj prostredníctvom schémy žltej karty (pozri "Ďalšie informácie").

Môžem z vakcíny chytiť COVID-19?

Z vakcíny nemôžete chytiť COVID-19. Je však možné chytiť COVID-19 a až do očkovania si neuvedomiť, že máte príznaky. Najdôležitejšie príznaky COVID-19 sú nedávny nástup niektorý z nasledujúcich príznakov:

- nový nepretržitý kašeľ
- vysoká teplota
- strata alebo zmena vašej bežnej chuti alebo čuchu

Ak máte niektorý z týchto príznakov, zostaňte doma a dohodnite si test na telefónnom čísle 119 (hovory sú bezplatné). Niektoré zdravotnícke komisie ponúkajú testy na širšiu škálu symptómov, preto si pozrite na webovej stránke miestnej zdravotníckej komisie akékoľvek ďalšie príznaky, kvôli ktorým by ste mali nárok sa dať vo vašej oblasti otestovať. Ak potrebujete viac informácií o príznakoch, navštívte: **111.wales.nhs.uk**

Čo musím urobiť?

Dostanete informácie o tom, kedy a kde sa dať zaočkovať. V deň očkovania majte oblečené praktické oblečenie, aby sa ľahko dostali k hornej časti vášho ramena. Ak máte strach z ihliel alebo máte obavy, dajte vedieť osobe, ktorá vám dáva vakcínu. Pochopí vás a bude vás podporovať.

Je dôležité mať obe dávky očkovacej látky, aby vám poskytli najlepšiu dlhodobú ochranu.

Udržujte svoju kartu v bezpečí a uistite sa, že sa zúčastníte ďalšieho očkovania, aby ste dostali druhú dávku.

Čo mám robiť, ak sa v deň môjho ďalšieho očkovania necítim dobre?

Ak sa necítite dobre a máte horúčku, zavolajte a zrušte váš termín a počkajte, kým sa nezotavíte pred tým, než vás zaočkujú. Ak ste v izolácii alebo čakáte na test alebo výsledok na COVID-19, nemali by ste sa zúčastniť očkovania.

Musím sa aj naďalej riadiť pokynmi, ak som dostal vakcínu?

Vakcína zníži vašu šancu vážne ochoriť, ale úplne vám nezabráni chytiť a prenášať vírus. Preto je dôležité, aby ste sa naďalej riadili pokynmi Covid-19, aby ste ochránili ľudí okolo seba.

Ak chcete chrániť seba a svoju rodinu, priateľov a kolegov, stále potrebujete:

- praktizovať sociálny odstup;
- nosiť rúško na tvár;
- umývať si ruky starostlivo a často;
- izolovať sa, ak sa u vás vyskytnú príznaky alebo ak vás kontaktuje služba Test, Trace, Protect; a
- riadiť sa aktuálnymi pokynmi na: **gov.wales/coronavirus**

Pamätajte si:

COVID-19 sa šíri kvapôčkami vydychovaných z nosa alebo úst, najmä pri rozprávaní alebo kašľaní. Môže sa tiež preniesť dotykom očí, nosa a úst po dotyku kontaminovaných predmetov a povrchov.

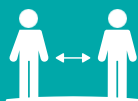
Tri pravidlá ako UDRŽAŤ WALES V BEZPEČÍ

Umývajte si
ruky

Noste
zakrytie tváre

Dodržiavajte
odstup

Ďalšie informácie

Viac informácií o očkovacích látkach proti ochoreniu na COVID-19 vrátane ich obsahu a možných vedľajších účinkov nájdete na: **[111.wales.nhs.uk/coronavirus\(2019ncov\)](https://111.wales.nhs.uk/coronavirus(2019ncov))** a **coronavirus-yellowcard.mhra.gov.uk/productinformation**

Podozrenie na vedľajšie účinky môžete nahlásiť online na: **coronavirus-yellowcard.mhra.gov.uk** alebo stiahnutím aplikácie Yellow Card [Žltá karta].

Ak chcete zistiť, ako NHS používa vaše informácie, navštívte:

111.wales.nhs.uk/lifestylewellbeing/yourinfoyourrights

Ďalšie formáty tohto letáka vrátane funkcie Jednoduché čítanie, veľkoplošnej tlače, videa v britskom posunkovom jazyku, softvéru na zjednodušenie ovládania Recite Me a ďalších jazykov nájdete na adrese:

phw.nhs.wales/covid-19-vaccination

© Public Health Wales [Verejné zdravie Wales], máj 2021
(s pod'akováním Public Health England [Verejnému zdraviu Anglicko])

Verzia č. 4

ISBN 978-1-78986-154-225

GIG
CYMRU
NHS
WALES

